

(3) Në procedurën e vendosjes së pengut para arkëtimit të detyrueshëm të tatimit, në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e neneve 134, 135, 136, 137 dhe 138 të këtij ligji."

Neni 9

Në nenin 142 paragrafi (3) fjala "banka", zëvendësohet me fjalët "bartësi i qarkullimit pagesor".

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4) si vijon:

"(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, në procedurën e arkëtimit të detyrueshëm në pajtim me Ligjin për kontribute nga sigurimi i detyrueshëm social, nëse në llogarinë e debitorit perkohësisht nuk ka mjete, bartësi i qarkullimit pagesor do ta bllokojë llogarinë deri në sigurimin e mjeteve për realizimin e plotë të aktvendimit për arkëtimit të detyrueshëm."

Në paragrafët (4) dhe (5) që bëhen paragrafë (5) dhe (6) fjala "banka", zëvendësohet me fjalët "bartësi i qarkullimit pagesor".

Paragrafi (6) bëhet paragraf (7).

Neni 10

Në nenin 147 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Me kërkesë të Drejtorisë së të Hyrave Publike, vlerësimin e sendeve të tundshme mund ta bëjë vlerësuesi i autorizuar."

Neni 11

Në nenin 150 paragrafi (1) pas fjalëve: "borxhit tatimor" vihet presje, kurse fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Neni 12

Në nenin 151 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Nëpërmjet aktmarrëveshjes së drejtpërdrejtë mund të shiten edhe sende të tundshme për të cilat është zbatuar një ankand i suksesshëm dhe së paku një shitje e lirë (komerciale) dhe vlera e përcaktuar e së cilës është deri në shumë prej 30 000 denarësh."

Paragrafët (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) dhe (10) bëhen paragrafë (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) dhe (11).

Neni 13

Në nenin 154 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Vlera fillestare e patundshmërisë përcaktohet sipas Metodologjisë për përcaktim të vlerës tregtare të pronës së patundshme."

Neni 14

Në nenin 155 paragrafi (10) ndryshohet si vijon:

"Nëse shitja është e pasuksesshme edhe pas ankandit të dytë publik, Republika e Maqedonisë bëhet pronar i pronës së patundshme, kurse borxhi tatimor zvogëlohet në shumë që i përgjigjet 50% të vlerës tregtare të përcaktuar të patundshmërisë."

Neni 15

Në nenin 179-b paragrafi (1) pika 4 lidhëza "dhe" në fund të fjalisë, zëvendësohet me pikëpresje.

Në pikën 5, pika në fund të fjalisë zëvendësohet me pikëpresje dhe shtohen pesë pika të reja 6, 7, 8, 9 dhe 10, si vijojnë:

"6) pas regjistrimit të kryer të pronës, atë e tjetëron ose dëmton (neni 136 paragrafët (1) dhe (2));

7) e pengon procedurën për regjistrim të pronës (nenet 137 dhe 138);

8) detyrësi për përllogaritjen dhe pagesën e kontributeve, respektivisht paguesi i rrogës që nuk do të veprojë sipas aktvendimit me të cilit është urdhëruar që gjatë çdo pagese të rrogës/pensionit të paguajë një të tretën e shumës deri në shlyerjen e plotë të borxhit për llogarinë e debitorit (neni 140 paragrafët (1) pika 1 dhe (2));

9) e pengon procedurën për konfiskimin e pronës së regjistruar (nenet 148 dhe 153) dhe

10) e pengon procedurën për ankand publik (nenet 151 dhe 155)."

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

4616.

Vrz основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИСКА ДИСЦИПЛИНА

Се прогласува Законот за финансиска дисциплина, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5101/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ФИНАНСИСКА ДИСЦИПЛИНА

Член 1

Со овој закон се уредува навременото исполнување на парични обврски кои произлегуваат од реализација на деловни трансакции меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, заради спречување на неисполнување на паричните обврски во предвидените рокови согласно со овој закон.

Член 2

Овој закон се применува на деловните трансакции меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, согласно со кои едната страна се обврзува да обезбеди стоки, услуги, или вршење на работи, а другата страна се обврзува да ги исполни паричните обврски кои произлегуваат од трансакцијата.

Член 3

(1) Одредбите од овој закон не се применуваат на економските оператори од приватниот сектор над кои е отворена постапка за стечај, во согласност со закон со кој се уредува стечајната постапка.

(2) Одредбите од овој закон не се применуваат и во случаите кога со посебен закон се утврдени рокови за исполнување на парични обврски на начин различен од утврдениот со овој закон.

Член 4

Поимите што се употребуваат во овој закон го имаат следново значење:

1. „Деловна трансакција“ е трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, која се однесува на испорака на стоки, давање на услуги и вршење на работи за одреден паричен надоместок;

2. „Субјекти од јавен сектор“ се:

- органите на државната управа и единиците на локалната самоуправа,
- фондови, агенции, дирекции, бироа и јавни установи основани од Република Македонија,

- јавни претпријатија и трговски друштва основани од Република Македонија, општината, градот Скопје и општините во градот Скопје и друштва врз кои државата или органите на општината, градот Скопје и општините во градот Скопје имаат директно или индиректно влијание преку сопственоста над нив, односно поседуваат поголем дел од капиталот над друштвото, имаат мнозинство гласови на акционерите/содружниците и именуваат повеќе од половина од членовите на управниот или надзорниот одбор, односно органите на управување на друштвото,

- јавни установи основани од единиците на локална самоуправа и

- други институции основани со закон;

3. „Економски оператори од приватниот сектор“ се: трговско друштво или трговец поединец основан согласно со Законот за трговските друштва и

- физички и правни лица кои вршат профитна дејност и се регистрирани согласно со закон;

4. „Парична обврска“ е износ договорен како надоместок за испорака на стоки, давање на услуги и вршење на работи при што износот е наведен во деловен договор или фактура или друго соодветно барање за исплата;

5. „Фактура“ е документ во кој е наведен паричниот надоместок за испорака на стоки, давање на услуги и вршење на работи при деловни трансакции;

6. „Задоцнето плаќање“ е неисполнување на парична обврска во роковите утврдени со овој закон;

7. „Законска казнена камата“ е камата уредена согласно со одредбите од Законот за облигациони односи;

8. „Надоместок за доцнење во исполнувањето на паричната обврска“ претставува еднократен паричен надоместок којшто должникот го плаќа на доверителот во случај кога паричната обврска не е исполнета во роковите утврдени со овој закон;

9. „Одговорно лице во субјект од јавниот сектор“ е функционерот кој раководи со субјектот од јавниот сектор утврден во точката 2 на овој член и

10. „Одговорно лице во економски оператор од приватниот сектор“ е лицето кое има извршни овластувања во правното лице економски оператор во приватниот сектор.

Член 5

(1) Во деловна трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор не може да се предвиди рок за исполнување на паричните обврски подолг од 60 дена.

(2) Рокот за исполнување на паричните обврски од ставот (1) на овој член започнува да тече првиот нареден ден од денот:

1) кога должникот ја примил фактурата, односно друго барање за плаќање од доверителот кој ја исполнил својата договорна обврска;

2) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а притоа не може да се утврди денот на приемот на фактурата или друго соодветно барање за плаќање;

3) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а должникот ја примил фактурата или друго соодветно барање за плаќање пред доверителот да ја исполни својата договорна обврска или

4) на истекот на рокот за преглед и потврдување на стоките и услугите, односно прием на извршените работи, ако со закон или договор е предвидена постапка за преглед, потврдување или прием со која се утврдува сообразноста на стоките, услугите и работите, а должникот ја прими фактурата или соодветното барање за исплата пред или на денот на потврдувањето, при што рокот за преглед на предметот не може да биде подолг од 30 дена од денот на приемот на стоката или изврше-

ната услуга, односно работа, доколку по исклучок кој произлегува од специфичностите на стоките, услугите и работите или од природата на договорот не е предвиден подолг рок.

(3) По исклучок на ставот (1) на овој член во деловната трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор може да се предвиди рок подолг од 60 дена, но не подолг од 120 дена, доколку постои изречна писмена согласност од двете страни.

(4) Економските оператори од приватниот сектор се должни да ја исполнат паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

Член 6

(1) Во договор меѓу субјект од јавниот сектор и економски оператор од приватниот сектор не може да се предвиди рок за исполнување на паричните обврски подолг од 60 дена во случај кога субјектот од јавниот сектор се јавува како должник.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член рокот за исполнување на паричните обврски меѓу субјект од јавниот сектор и економски оператор од приватниот сектор во случај кога субјектот од јавниот сектор се јавува како должник, може да биде подолг од 60 дена ако се работи за договор чиј предмет е повеќегодишна јавна набавка.

(3) Рокот за исполнување на паричните обврски од ставовите (1) и (2) на овој член започнува да тече од денот утврден во членот 5 став (2) од овој закон.

(4) Субјектите од јавниот сектор се должни да ја исполнат паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(5) Субјектите од јавниот сектор чии сметки се во рамките на трезорската сметка на Министерството за финансии се должни барањето за плаќање на достасаните фактури спрема економски оператор од приватниот сектор до трезорот во Министерството за финансии да го достават заклучно со триесеттиот ден од денот кога започнува да тече рокот согласно со одредбата од членот 5 став (2) од овој закон.

(6) Министерството за финансии во случаите од ставот (5) на овој член е должно да ги исплати средствата на кои гласи доставената фактура на сметката на економскиот оператор од приватниот сектор во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за плаќање во трезорските канцеларии.

Член 7

Во случај кога рокот за плаќање не е утврден во деловната трансакција меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, или кога договорите содржат ништовна одредба во однос на рокот за плаќање, согласно со одредбите од овој закон, должникот треба да ги исполни своите парични обврски во рок од 30 дена од денот:

1) кога должникот ја примил фактурата, односно друго барање за плаќање од доверителот кој ја исполнил својата договорна обврска;

2) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а притоа не може да се утврди денот на приемот на фактурата или друго соодветно барање за плаќање;

3) кога доверителот ја исполнил својата обврска, односно извршил испорака на договорената стока, услуга или работа, а должникот ја примил фактурата или друго соодветно барање за плаќање пред доверителот да ја исполни својата договорна обврска или

4) на истекот на рокот за преглед и потврдување на стоките и услугите, ако со закон или договор е предвидена постапка за преглед и потврдување со која се утврдува сообразноста на стоките, услугите и работите, а

должникот ја примил фактурата или соодветното барање за исплата пред или на денот на потврдувањето, при што рокот за преглед на предметот не може да биде подолг од 30 дена од денот на приемот на стоката или извршената услуга, односно работа, доколку по исклучок кој произлегува од специфичностите на стоките и услугите или од природата на договорот не е предвиден подолг рок.

Член 8

(1) Доверителот има право на надоместок за доцнење при исполнувањето на паричната обврска од должникот во износ од 3.000 денари, доколку паричната обврска не е исполнета во роковите утврдени со одредбите од членовите 5, 6, 7 и 18 од овој закон, без претходно потсетување и опомена на должникот.

(2) Правото на надоместок за доцнењето од ставот (1) на овој член не го исклучува правото за надоместок на трошоците кои доверителот има право да ги побарува врз основа на договор или други прописи, како и на казнена камата која се пресметува и наплатува согласно со закон.

(3) Правото на надоместок за доцнењето од ставот (1) на овој член не ги опфаќа трошоците за извршување кои се наплатуваат во согласност со законот со кој се уредува извршната постапка.

(4) Правото на надоместок за доцнењето од ставот (1) на овој член престанува да важи во рок од три години од денот на истекот на рокот на достасување на паричната обврска.

Член 9

(1) На паричните обврски кои не се исполнети во роковите утврдени во членовите 5, 6, 7 и 18 од овој закон се пресметува и наплаќа казнена камата во висина утврдена со закон.

(2) Право на каматата од ставот (1) на овој член има доверителот под услов да ги исполнил сите договорни обврски.

(3) Доколку должникот делумно ги намирал паричните обврски во роковите утврдени во членовите 5, 6, 7 и 18 од овој закон, каматата од ставот (1) на овој член се пресметува и плаќа само на износот на ненамирените парични обврски.

Член 10

(1) Како ништовна договорна одредба ќе се смета одредбата која во однос на доверителот е значително неправедна и на нефер начин го одредува датумот или периодот за плаќање, казнената камата за задоцнето плаќање или надоместокот на трошоците за задоцнето плаќање.

(2) За значително неправедна и нефер договорна одредба, во смисла на овој закон, се смета:

1) утврдување на рокот за плаќање подолг од рокот предвиден во членот 5 од овој закон кога должникот е економски оператор од приватниот сектор;

2) утврдување на рокот за плаќање подолг од рокот предвиден во членот 6 од овој закон кога должникот е субјект од јавниот сектор;

3) рокот кој го определува датумот на приемот на фактурата;

4) исклучување, ограничување и условување на правото на пресметка и наплата на казнена камата во висина утврдена согласно со закон и

5) исклучување, ограничување и условување на правото на надоместок за доцнење при исполнувањето на паричната обврска.

(3) Право за преземање активности за покренување тужба пред надлежен суд за примената на договорни одредби меѓу субјектите од приватниот сектор кои се значително неправедни и нефер во однос на доверителот, имаат стопански и други професионални комори,

кластерски и други здруженија, асоцијации и независни професионални организации основани согласно со закон, кои ги застапуваат интересите на соодветните економски оператори од приватниот сектор.

Член 11

(1) Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон меѓу субјект од јавниот сектор и економски оператор од приватниот сектор, во случај кога субјектот од јавниот сектор се јавува како должник, врши Министерството за финансии преку Финансиската инспекција во јавниот сектор.

(2) Доколку економскиот оператор од приватниот сектор поднесе тужба до надлежен суд, предлог за извршување до извршител или предлог за платен налог до нотар, според кои се пречекорени законските рокови за плаќање на обврските од страна на субјектот од јавниот сектор, судот, извршителот или нотарот се должни писмено да го известат Министерството за финансии - Финансиска инспекција во јавниот сектор, со цел да утврди дали се прекршени одредбите од овој закон од страна на субјектот од јавен сектор.

Член 12

Во договорите меѓу економски оператори од приватниот сектор, во случај кога должникот нема да ја исполни паричната обврска во роковите предвидени со овој закон и доверителот ќе поднесе тужба до надлежен суд, предлог за извршување до извршител или предлог за платен налог до нотар, според кои се пречекорени законските рокови за плаќање на обврските од страна на должникот, судот, извршителот или нотарот се должни писмено да ја известат Управата за јавни приходи со цел да утврди дали се прекршени одредбите од овој закон од страна на економскиот оператор од приватниот сектор.

Член 13

(1) По применото писмено известување од членовите 11 став (2) и 12 од овој закон Финансиската инспекција во јавниот сектор или Управата за јавни приходи е должна да постапи и да изврши контрола на деловната трансакција во насока на утврдување на тоа дали се почитувани одредбите од овој закон во рок од 15 дена од приемот на известувањето во писарницата на Министерството за финансии во случаите кога е надлежна Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно во писарницата на Управата за јавни приходи во случаите кога е надлежна Управата за јавни приходи.

(2) Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи е должна да изврши инспекциски надзор и да одлучи дали ќе поднесе прекршочна пријава до надлежен суд или ќе утврди дека нема повреди на овој закон во рок од 15 дена од денот на извршениот надзор кај контролираниот субјект. За поднесената прекршочна пријава, односно за констатацијата дека нема повреди на овој закон, Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи е должна да ја извести странката која ја поднела тужбата до судот, односно барањето за извршување до извршител, односно подносителот на барањето за платен налог во рок од три дена од денот кога е поднесена прекршочната пријава, односно е констатирано дека нема повреди на одредбите од овој закон.

(3) Доколку Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи не постапи во роковите утврдени во ставовите (1) и (2) на овој член и не ја извести странката во рокот утврден од ставот (2) на овој член, странката има право во рок од три работни дена од истекот на вака утврдените рокови да поднесе барање до писарницата на Министерството за финансии за раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно до писарницата на директорот на Управата за јавни приходи, за поста-

пување согласно со одредбите од овој закон на инспекциските органи и за добивање на одговор за резултатот од извршениот инспекциски надзор.

(4) Формата и содржината на образецот на барање-то од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот за финансии.

(5) Раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи е должен во рок од пет работни дена од денот на поднесувањето на барањето од ставот (3) на овој член до соодветната писарница да обезбедат спроведување на инспекциски надзор над соодветните субјекти и да поднесат прекршочна пријава до надлежен суд, доколку се утврдат повреди на одредбите од овој закон, односно да констатираат дека нема повреди на одредбите од овој закон и за тоа да ја известат странката.

(6) Кон барањето од ставот (3) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од известувањето кое судот, нотарот или извршителот го испратиле до Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно до Управата за јавни приходи. На барање на странката судот, нотарот или извршителот се должни да и достават на странката копија од испратеното барање со известување за денот на приемот на таквото известување од страна на Финансиската инспекција во јавниот сектор, односно до Управата за јавни приходи.

(7) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи по барањето во рокот од ставот (5) на овој член и не го известат подносителот на барањето, истиот може да го известат Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(8) Државниот управен инспектор е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (7) на овој член да изврши инспекциски надзор во Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно Управата за јавни приходи дали е спроведена постапката согласно со овој закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го известат подносителот на барањето за преземените мерки.

(9) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува раководителот на Секторот за финансиска инспекција, односно директорот на Управата за јавни приходи во рок од десет дена да постапи по поднесеното барање, односно да спроведе инспекциски надзор, да поднесе прекршочна пријава или да констатира дека нема повреди на овој закон и да го известат подносителот на барањето и за преземените мерки, во истиот рок, да го известат инспекторот и да му достават копија од прекршочната пријава и известување до подносителот на барањето, односно само известување до подносителот на барањето во случаите кога не се констатирала повреда на овој закон.

(10) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи во рокот од ставот (9) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој раководителот на Секторот за финансиска инспекција, односно директорот на Управата за јавни приходи ќе постапи по поднесеното барање, за што во истиот рок ќе го известат инспекторот за преземените дејствија. Кон известувањето се доставува копија од прекршочната пријава и известување до подносителот на барањето, односно само известување до подносителот на барањето во случаите кога не се констатирала повреда на овој

закон. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(11) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи и во дополнителниот рок од ставот (10) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку управниот инспектор не постапи по известувањето од ставот (8) на овој член подносителот на известувањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(13) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена од денот на приемот да го разгледа приговорот од ставот (12) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (8) и (9) на овој член и/или не поднесе пријава согласно со ставовите (10) и (11) на овој член, директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор во надлежниот орган дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(14) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (13) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Во случајот од ставот (14) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(16) Во случаите на ставот (15) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(17) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (13) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(18) Доколку раководителот на Секторот за финансиска инспекција во јавниот сектор, односно директорот на Управата за јавни приходи не постапи во рокот од ставот (10) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе прекршочна пријава до надлежен суд.

(19) Постапката пред надлежниот суд е итна.

Член 14

Финансиската инспекција во јавниот сектор и Управата за јавни приходи, доколку утврдат повреди на овој закон, постапувајќи во редовен или вонреден надзор и контрола над субјектите кои ги контролираат, ќе поведат прекршочна постапка.

Член 15

Одредбите од деловните трансакции за кои е склучен договор меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и

економските оператори од приватниот сектор, кои не се во согласност со одредбите од овој закон, се сметаат за ништовни и немаат правно дејство.

Член 16

(1) За сите прашања кои не се уредени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за облигациони односи.

(2) Цесијата, асигнацијата, преземањето или пристапувањето кон долг, компензацијата и други слични облигациони договори не смеат да се користат на начин кој ќе предизвика одложување на исполнувањето на паричните обврски во согласност со утврдените рокови во овој закон.

Член 17

(1) Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на правното лице субјект од јавен сектор и правното лице економски оператор од приватниот сектор, доколку нема да ја намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на трговецот поединец, доколку нема да ја намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(3) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на одговорното лице во правното лице економски оператор од приватниот сектор, доколку не ја намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон.

(4) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на одговорното лице во правното лице субјект од јавниот сектор, доколку не се намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон, во случаите кога барањето за плаќање во трезорот на Министерството за финансии е доставен по истекот на рокот од членот 6 став (5) од овој закон.

(5) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на министерот за финансии, доколку не се намира паричната обврска во роковите утврдени со овој закон, а субјектот од јавниот сектор го доставил барањето за плаќање во трезорот на Министерството за финансии во рокот од членот 6 став (5) од овој закон, а Министерството за финансии нема да ги исплати паричните средства на кои гласи фактурата во рокот од членот 6 став (5) од овој закон.

(6) Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на правното лице субјект од јавен сектор и правното лице економски оператор од приватниот сектор, доколку облигационите договори од членот 16 став (2) од овој закон ги користи на начин што предизвикува одложување на исполнувањето на паричните обврски во роковите утврдени со овој закон.

(7) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за сторен прекршок на одговорното лице во правното лице економски оператор и на одговорното лице во правното лице субјект од јавниот сектор, доколку овозможил користење на облигационите договори од членот 16 став (2) од овој закон на начин што предизвикува одложување на исполнувањето на паричните обврски во роковите утврдени со овој закон.

Член 18

(1) За Фондот за здравствено осигурување на Македонија и корисниците на средства од Фондот за здравствено осигурување на Македонија, јавните здравствени установи и Јавната установа од областа на здравството за потребите на јавните здравствени установи, уни-

верзитетските клиници, завод и ургентен центар, како и јавните претпријатија и трговските друштва основани од Република Македонија, општината, градот Скопје и општините во градот Скопје и друштва врз кои државата или органите на општината, градот Скопје и општините во градот Скопје имаат директно или индиректно влијание преку сопственоста над нив, односно поседуваат поголем дел од капиталот над друштвото, имаат мнозинство гласови на акционерите/содружниците и именуваат повеќе од половина од членовите на управниот или надзорниот одбор, односно органите на управување на друштвото и единиците на локалната самоуправа, роковите од членот 6 став (1) од овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2016 година.

(2) Роковите кои ќе се применуваат за субјектите од ставот (1) на овој член до започнувањето на примената на одредбите од членот 6 став (1) од овој закон се:

1) од денот на започнувањето на примената на овој закон до 31 декември 2014 година - рокот за намирување на паричните обврски не може да биде подолг од 120 дена и

2) од 1 јануари до 31 декември 2015 година - рокот за намирување на паричните обврски не може да биде подолг од 90 дена.

Член 19

(1) Одредбите од овој закон ќе се применуваат на деловните трансакции меѓу економските оператори од приватниот сектор, односно меѓу субјектите од јавниот сектор и економските оператори од приватниот сектор, настанати од денот на започнувањето на примената на овој закон.

(2) Одредбите од членот 13 од овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2015 година.

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 мај 2014 година.

**L I G J
PËR DISIPLINË FINANCIARE**

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet përmbushja në kohë e detyrimeve në para të cilat dalin nga realizimi i transakcioneve afariste ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve nga sektori publik dhe operatorëve ekonomikë ngas sektori privat, për pengim të mospërmbushjes së detyrimeve në para në afatet e parapara në pajtim me këtë ligj.

Neni 2

Ky ligj zbatohet në transakcionet afariste ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë nga sektori privat, në pajtim me të cilat njëra palë obligohet të sigurojë mallra, shërbime, ose kryerje të punëve ndërsa pala tjetër obligohet t'i përmbushë detyrimet në para të cilat dalin nga transakcioni.

Neni 3

(1) Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për operatorët ekonomikë nga sektori privat mbi të cilat është hapur procedurë për falimentim, në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet procedura e falimentimit.

(2) Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen edhe në raste kur me ligj të veçantë janë përcaktuar afate për përmbushje të detyrimeve në para në mënyrë të ndryshme nga ajo e përcaktuar me këtë ligj.

Neni 4

Nocionet të cilat përdoren në këtë ligj e kanë kuptimin në vijim:

1. "Transaksion afarist" është transaksioni ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve nga sektori publik dhe operatorëve ekonomikë nga sektori privat, që ka të bëjë me dërgimin e mallrave, dhënien e shërbimeve dhe kryerjen e punëve për kompensim të caktuar në para;

2. "Subjekte të sektorit publik" janë:

- organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale,

- fonde, agjenci, drejtori, byro dhe institucione publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë,

- ndërmarrje publike dhe shoqëri tregtare të themeluara nga Republika e Maqedonisë, komuna, qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit dhe shoqëri mbi të cilat shteti ose organet e komunës, qytetit të Shkupit dhe komunave në qytetin e Shkupit kanë ndikim të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nëpërmjet pronësisë mbi to, përkatësisht posedojnë pjesë më të madhe të kapitalit mbi shoqëri, kanë shumicë të votave të aksionarëve/bashkëpronarëve dhe emërojnë më shumë se gjysmën e anëtarëve të bordit drejtues ose mbikëqyrës, përkatësisht organeve të menaxhimit të shoqërisë,

- institucione publike të themeluara nga njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe

- institucione tjera të themeluara me ligj;

3. "Operatorë ekonomikë nga sektori privat" janë:

- shoqëri tregtare ose tregtar individ i themeluara në pajtim me Ligjin për shoqëri tregtare dhe

- persona fizikë dhe juridikë të cilët kryejnë veprimtari fitimprurëse dhe janë të regjistruar në pajtim me ligj;

4. "Detyrim në para" është shumë e kontraktuar si kompensim për dërgim të mallrave, dhënie të shërbimeve dhe kryerje të punëve me ç'rast shuma është theksuar në marrëveshje afariste ose faturë ose kërkesë tjetër përkatëse për pagesë;

5. "Faturë" është dokument në të cilin është i theksuar kompensimi në para për dërgim të mallrave, dhënie të shërbimeve dhe kryerje të punëve gjatë transaksioneve afariste;

6. "Pagesë e vonuar" është mospërbushja e detyrimit në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj;

7. "Kamatë ndëshkuese ligjore" është kamata e rregulluar në pajtim me Ligjin për marrëdhënie obligative;

8. "Kompensim për vonim në përmbushjen e detyrimit në para" paraqet kompensim të njëhershëm në para të cilin debitori ia paguan kreditorit në rast kur detyrimi në para nuk është përmbushur në afatet e përcaktuara me këtë ligj;

9. "Person përgjegjës në subjektin nga sektori publik" është funksionari i cili udhëheq me subjektin nga sektori publik të përcaktuar në pikën 2 të këtij neni dhe

10. "Person përgjegjës në operator ekonomik nga sektori privat" është personi i cili ka autorizime përmbareuese në personin juridik operator ekonomik në sektorin privat.

Neni 5

(1) Në transaksionin afarist ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat nuk mund të parashihet afat për përmbushjen e detyrimeve në para më i gjatë se 60 ditë.

(2) Afati për përmbushjen e detyrimeve në para nga paragrafi (1) i këtij neni fillon të rrjedhë ditën e parë të ardhshme nga:

1) dita kur debitori e ka pranuar faturën, përkatësisht kërkesë tjetër për pagesë nga kreditori i cili e ka përmbushur detyrimin e tij kontraktues;

2) dita kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e tij përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, e me këtë rast nuk mund të përcaktohet dita e pranimit të faturës ose kërkesës tjetër përkatëse për pagesë;

3) dita kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e vet përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, ndërsa debitori e ka pranuar faturën ose kërkesën tjetër përkatëse për pagesë para se kreditori ta përmbushë detyrimin e tij kontraktues ose

4) dita e skadimit të afatit për kontroll dhe vërtetim të mallrave dhe shërbimeve, përkatësisht pranimit të punëve të kryera, nëse me ligj ose marrëveshje është paraparë procedurë për kontroll, vërtetim ose pranimit me të cilin përcaktohet përputhshmëria e mallrave, shërbimeve dhe punëve, ndërsa debitori e pranon faturën ose kërkesën përkatëse për pagesë para ose në ditën e vërtetimit, me ç'rast afati për kontroll të lëndës nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë nga dita e pranimit të mallit ose shërbimit të kryer, përkatësisht punës, nëse me përjashtim i cili del nga specifikat e mallrave, shërbimeve dhe punëve ose nga natyra e marrëveshjes nuk është paraparë afat më i gjatë.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, në transaksionin afarist ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat mund të parashihet afat prej 60 ditë, por jo më i gjatë se 120 ditë, nëse ekziston pëlqim eksplicit me shkrim nga të dyja palët.

(4) Operatorët ekonomikë të sektorit privat detyrohen ta plotësojnë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

Neni 6

(1) Në marrëveshjen ndërmjet subjektit të sektorit publik dhe operatorit ekonomik të sektorit privat nuk mund të parashihet afat për përmbushjen e detyrimeve në para më gjatë se 60 ditë, në rast kur subjekti i sektorit publik paraqitet si debitor.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, afati për përmbushjen e detyrimeve në para ndërmjet subjekti të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë të sektorit privat në rast kur subjekti i sektorit publik paraqitet si debitor, mund të jetë më i gjatë se 60 ditë nëse bëhet fjalë për marrëveshje lënda e së cilës është furnizim publik shumëvjeçar.

(3) Afati për përmbushjen e detyrimeve në para nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni fillon të rrjedhë nga dita e përcaktuar në nenin 5 paragrafi (2) të këtij ligji.

(4) Subjektet e sektorit publik detyrohen ta përmbushin detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(5) Subjektet e sektorit publik llogaritë e të cilave janë në korniza të llogarisë së thesarit të Ministrisë së Financave detyrohen kërkesën për pagesë të faturave të maturuara ndaj operatorit ekonomik nga sektori privat te thesari i Ministrisë së Financave ta dorëzojnë përfundimisht me ditën e tridhjetë nga dita kur fillon të rrjedhë afati në pajtim me dispozitën e nenit 5 paragrafi (2) të këtij ligji.

(6) Ministria e Financave, me rastet nga paragrafi (5) i këtij neni detyrohet t'i paguajë mjetet në të cilat është fatura e dorëzuar në llogarinë e operatorit ekonomik nga sektori privat në afat prej 30 ditëve nga dita e parashtrimit të kërkesës për pagesë në zyrat e thesarit.

Neni 7

(1) Në rast kur afati për pagesë nuk është përcaktuar në transaksionin afarist ndërmjet operatorëve ekonomikë të sektorit privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë të sektorit privat, ose kur marrëveshjet përmbajnë dispozitë të pavlefshme në lidhje me afatin për pagesë, në pajtim me dispozitat e këtij ligji, debitori duhet t'i përmbushë detyrimet e tij në para në afat prej 30 ditësh nga dita:

1) kur debitori e ka pranuar faturën, përkatësisht kërkesën tjetër për pagesë nga kreditori i cili e ka përmbushur detyrimin e tij kontraktues;

2) kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e tij përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, e me këtë rast nuk mund të përcaktohet dita e pranimit të faturës ose kërkesës tjetër përkatëse për pagesë;

3) kur kreditori e ka përmbushur detyrimin e tij përkatësisht ka kryer dërgim të mallit të kontraktuar, shërbimit ose punës, ndërsa kreditori e ka pranuar faturën ose kërkesën tjetër përkatëse për pagesë para se kreditori ta përmbushë detyrimin e tij kontraktues ose

4) e kalimit të afatit për kontroll dhe vërtetim të mallrave dhe shërbimeve, nëse me ligj ose marrëveshje është paraparë procedurë për kontroll dhe vërtetim me të cilën përcaktohet përputhshmëria e mallrave, shërbimeve dhe punëve, e debitori e ka pranuar faturën ose kërkesën përkatëse për pagesë para ose në ditën e vërtetimit, me ç'rast afati për kontroll të lëndës nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë nga dita e pranimin të mallit ose shërbimit të kryer, përkatësisht punës, nëse me përjashtim i cili del nga specifikat e mallrave dhe shërbimeve ose nga natyra e marrëveshjes nuk është paraparë afat më i gjatë.

Neni 8

(1) Kreditori ka të drejtë në kompensim për vonesë gjatë përmbushjes së detyrimit në para nga debitori në shumë prej 3 000 denarë, nëse detyrimi në para nuk është përmbushur në afatet e përcaktuara me dispozitat e neneve 5, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, pa rikujtim paraprak dhe vërejtje debitorit.

(2) E drejta e kompensimit për vonesë nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk e përjashton të drejtën për kompensim të shpenzimeve të cilat kreditori ka të drejtë t'i kërkojë në bazë të marrëveshjes ose rregullave tjera, si dhe për kamatë ndëshkuese e cila përlogaritet dhe arkëtohet në pajtim me ligjin.

(3) E drejta e kompensimit për vonesë nga paragrafi (1) të këtij neni, nuk i përfshin shpenzimet për përbarim të cilat arkëtohen në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet procedura përbaruese.

(4) E drejta e kompensimit për vonesë nga paragrafi (1) të këtij neni pushon të vlejë në afat prej tre vjetësh nga dita e kalimit të afatit për maturim të detyrimit në para.

Neni 9

(1) Për detyrimet në para të cilat nuk janë përmbushur në afatet e përcaktuara në nenet 5, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, përlogaritet dhe arkëtohet kamatë ndëshkuese në lartësi të përcaktuar me ligj.

(2) Të drejtë të kamatës nga paragrafi (1) i këtij neni, ka kreditori me kusht që t'i ketë përmbushur të gjitha detyrimet kontraktuese.

(3) Nëse debitori pjesërisht i ka përmbushur detyrimet në para në afatet e përcaktuara në nenet 5, 6, 7 dhe 18 të këtij ligji, kamata nga paragrafi (1) i këtij neni, përlogaritet dhe paguhet vetëm në shumën e detyrimeve të papërmbushura në para.

Neni 10

(1) Si dispozitë e pavlefshme kontraktuese do të llogaritet dispozita e cila në lidhje me kreditorin është në masë të konsiderueshme e padrejtë dhe në mënyrë jo fer e cakton datën ose periudhën e pagesës, kamatën ndëshkuese për pagesë të vonuar ose kompensim të shpenzimeve për pagesë të vonuar.

(2) Si dispozitë kontraktuese në masë të konsiderueshme e padrejtë dhe jo fer sipas këtij ligji, konsiderohet:

1) përcaktimi i afatit për pagesë më i gjatë se afati i paraparë në nenin 5 të këtij ligji kur, debitori është operator ekonomik nga sektori privat;

2) përcaktimi i afatit për pagesë më i gjatë se afati i paraparë në nenin 6 të këtij ligji kur debitori është subjekt nga sektori publik;

3) afati i cili e cakton datën e pranimin të faturës;

4) përjashtimi, kufizimi dhe kushtëzimi i të drejtës së përlogaritjes dhe arkëtimit të kamatës ndëshkuese në lartësi të përcaktuar në pajtim me ligj dhe

5) përjashtimi, kufizimi dhe kushtëzimi i të drejtës së kompensimit për vonesë gjatë përmbushjes së detyrimit në para.

(3) Të drejtë për ndërmarrje të aktiviteteve për ngritje të padisë para gjykatës kompetente për zbatimin e dispozitave kontraktuese ndërmjet subjekteve të sektorit privat të cilat janë në masë të konsiderueshme të padrejta dhe jo fer në lidhje me kreditorin, kanë dhomat ekonomike dhe dhomat tjera profesionale, shoqatat klaster dhe të tjera, asociacionet dhe organizatat e pavarura profesionale të themeluara në pajtim me ligj, të cilat i përfaqësojnë interesat e operatorëve përkatës ekonomikë nga sektori privat.

Neni 11

(1) Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji, ndërmjet subjektit të sektorit publik dhe operatorit ekonomik nga sektori privat, në rast kur subjekti nga sektori publik paraqitet si debitor kryen Ministria e Financave, përmes inspeksionit financiar në sektorin publik.

(2) Nëse operatori ekonomik nga sektori privat parashton padi te gjykata kompetente, propozim për përbarim te përbarues ose propozim për urdhër pagesë te noteri, sipas së cilave janë tejkualuar afatet ligjore për pagesë të detyrimeve nga ana e subjektit të sektorit publik, gjykata, përbaruesi ose noteri detyrohen me shkrim ta njoftojnë Ministrinë e Financave - Inspeksionin financiar në sektorin publik, me qëllim të përcaktimit nëse janë shkelur dispozitat e këtij ligji nga ana e subjektit nga sektori publik.

Neni 12

Në marrëveshjet ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, në rast kur debitori nuk ka ta përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj edhe kreditori parashton padi te gjykata kompetente, propozim për përbarim te përbaruesi ose propozim për urdhër pagesë te noteri, sipas së cilëve janë tejkualuar afatet ligjore për pagesë të detyrimeve nga debitori, gjykata, përbaruesi ose noteri detyrohen me shkrim ta njoftojnë Drejtorinë për të hyra publike, me qëllim të përcaktimit nëse janë shkelur dispozitat e këtij ligji nga ana e operatorit ekonomik të sektorit privat.

Neni 13

(1) Pas njoftimit të pranuar me shkrim nga nenet 11 paragrafi (2) dhe 12 të këtij ligji, Inspeksioni financiar në sektorin publik ose Drejtoria për të hyra publike detyrohen të veprojnë dhe të kryejnë kontroll të transaksionit afarist në drejtim të përcaktimit të asaj nëse janë respektuar dispozitat e këtij ligji në afat prej 15 ditësh nga pranimi i njoftimit në sekretarinë e Ministrisë së Financave në rastet kur është kompetente inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht në sekretarinë e Drejtorisë për të hyra publike, në rastet kur është kompetente Drejtoria për të hyra publike.

(2) Inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtoria për të hyra publike detyrohen të kryejnë mbikëqyrje inspektuese dhe të vendosin nëse do të parashtrojnë kallëzim për kundërvajtje te gjykata kompetente ose do të përcaktojnë se nuk ka shkelje të këtij ligji në afat prej 15 ditësh nga dita e mbikëqyrjes së kryer te subjekti i kontrolluar. Për kallëzimin e parashtuar për kundërvajtje, përkatësisht për konstatimin se nuk ka shkelje të këtij ligji, Inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtoria për të hyra publike detyrohen ta njoftojnë palën të cilën e ka parashtuar padinë deri te gjykata, përkatësisht kërkesën për përbarim të përbaruesi, përkatësisht parashtuesi i kërkesës për urdhërpagesë të papaguar në afat prej 3 ditësh nga dita kur është parashtuar kallëzimi për kundërvajtje, përkatësisht është konstatuar se nuk ka shkelje të dispozitave të këtij ligji.

(3) Nëse Inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtoria për të hyra publike nuk vepron në

afatet e përcaktuara në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni dhe nuk e njofton palën në afatin e përcaktuar nga paragrafi (2) i këtij neni, pala ka të drejtë në afat prej tri ditësh pune nga përfundimi i afateve të përcaktuara në këtë mënyrë të parashtrorë kërkesë te sekretaria e Ministrisë së Financave për Udhëheqësin e Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht te sekretaria e Drejtorit të Drejtorisë për të hyra publike, për veprim në pajtim me dispozitat të këtij ligji të organeve inspektuese dhe për marrje të përgjigjes për rezultatin nga mbikëqyrja e kryer inspektuese.

(4) Formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi (3) të këtij neni e përcakton ministri i Financave.

(5) Udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike detyrohet në afat prej pesë ditësh pune nga dita e parashtrimit të kërkesës nga paragrafi (3) të këtij neni, te sekretaria përkatëse të sigurojnë zbatimin e mbikëqyrjes inspektuese mbi subjektet përkatëse dhe të parashtrorë kallëzim për kundërvajtje te gjykata kompetente, nëse përcaktohen shkelje të dispozitave të këtij ligji, përkatësisht të konstatojnë se nuk ka shkelje të dispozitave të ligjit dhe për atë ta njoftojnë pala.

(6) Me kërkesën nga paragrafi (3) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje nga njoftimi të cilin gjykata, noteri ose përmbartuesi e kanë dërguar te inspeksioni financiar në sektorin publik, përkatësisht te Drejtoria për të hyra publike. Me kërkesë të palës, gjykata, noteri ose përmbartuesi detyrohen t'i dorëzojnë palës kopje nga kërkesa e dërguar me njoftim për ditën e pranimit të njoftimit të tillë nga ana e inspeksionin financiar në sektorin publik, përkatësisht te Drejtoria për të hyra publike.

(7) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë për kërkesën në afatin nga paragrafi (5) të këtij neni dhe nuk e njoftojnë parashtruesin e kërkesës, i njëjti mund ta njoftojë Inspektoratin shtetëror administrativ në afat prej pesë ditësh pune.

(8) Inspektorati shtetëror administrativ detyrohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit nga paragrafi (7) të këtij neni të kryejë mbikëqyrje inspektuese në Sektorin për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht Drejtorinë për të hyra publike nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligj dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(9) Inspektori nga Inspektorati shtetëror administrativ, pas mbikëqyrjes së kryer në pajtim me ligj, miraton aktvendim me të cilin e ngarkon udhëheqësin e Sektorit për inspeksion financiar, përkatësisht drejtorin e Drejtorisë për të hyra publike në afat prej dhjetë ditëve të veprojnë për kërkesën e parashtruar, përkatësisht të zbatojnë mbikëqyrje inspektuese, të parashtrorë kallëzim për kundërvajtje ose të konstatojnë se nuk ka shkelje të këtij ligji dhe ta njoftojnë parashtruesin e kërkesës dhe për masat e ndërmarra në afatin e njëjtë ta njoftojnë inspektorin dhe t'i dorëzojë kopje nga kallëzimi për kundërvajtje dhe njoftim te parashtruesi i kërkesës, përkatësisht vetëm njoftim te parashtruesi i kërkesës në rastet kur nuk është konstatuar shkelje e këtij ligji.

(10) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë në afatin nga paragrafi (9) të këtij neni, inspektori do të parashtrorë kërkesë për ngritje të procedurës për kundërvajtje, për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilin udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike do të veprojnë për kërkesë të parashtruar, për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojnë inspektorin për veprimet e ndërmarra. Me

njoftimin dorëzohet kopje nga kallëzimi për kundërvajtje dhe njoftim te parashtruesi i kërkesës, përkatësisht vetëm njoftim te parashtruesi i kërkesës në rastet kur nuk është konstatuar shkelje e këtij ligji. Inspektori në afat prej tri ditësh pune e informon parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(11) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë edhe në afatin plotësues nga paragrafi (10) i këtij neni, inspektori në afat prej tri ditësh pune do të parashtrorë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në atë afat e informon parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(12) Nëse inspektori administrativ nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (8) i këtij neni, parashtruesi i njoftimit në afat prej pesë ditësh pune ka të drejtë të parashtrorë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit shtetëror administrativ. Nëse drejtori nuk ka sekretari, kërkesa parashtrorë në sekretarinë në selinë e Inspektoratit shtetëror administrativ.

(13) Drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ detyrohet në afat prej tri ditësh pune nga dita e pranimit ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (12) të këtij neni, dhe nëse përcakton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në pajtim me paragrafët (8) dhe (9) të këtij neni dhe/ose nuk parashtron kallëzim në pajtim me paragrafët (10) dhe (11) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ do të parashtrorë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje në organin kompetent nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(14) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin plotësues nga paragrafi (13) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ do të parashtrorë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit dhe në afat prej tri ditësh pune do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(15) Në rastin nga paragrafi (14) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej një ditë pune, do të autorizojë inspektor tjetër që ta zbatojë mbikëqyrjen menjëherë.

(16) Në rastet nga paragrafi (15) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ në afat prej tri ditësh pune e informon parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(17) Nëse drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ nuk vepron në pajtim me paragrafin (13) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrorë kallëzim te prokurori kompetent publik në afat prej tetë ditësh pune.

(18) Nëse udhëheqësi i Sektorit për inspeksion financiar në sektorin publik, përkatësisht drejtori i Drejtorisë për të hyra publike nuk veprojnë në afatin nga paragrafi (10) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrorë kallëzim për kundërvajtje te gjykata kompetente.

(19) Procedura para gjykatës kompetente është urgjente.

Neni 14

Inspeksioni financiar në sektorin publik dhe Drejtoria për të hyra publike nëse përcaktojnë shkelje të këtij ligji, duke vepruar në mbikëqyrje të rregullt ose të jashtëzakonshme dhe kontroll, mbi subjektet të cilët i kontrollojnë, do të ngrënë procedurë për kundërvajtje.

Neni 15

Dispozitat e transakcioneve afariste për të cilat është lidhur marrëveshje ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë nga sektori privat, të cilat nuk janë në pajtim me dispozitat të këtij ligji, konsiderohen të pavlefshme dhe nuk kanë veprim juridik.

Neni 16

(1) Për të gjitha çështjet të cilat nuk janë rregulluar me këtë ligj zbatohen dispozitat e Ligjit për marrëdhënie obligative.

(2) Cesioni, asignacioni, marrja ose qasja ndaj borxhit, kompensimi dhe marrëveshje tjera të ngjashme obligative nuk guxojnë të shfrytëzohen në mënyrë e cila do të shkaktojë prolongim të përmbushjes së detyrimeve në para në pajtim me afatet e përcaktuara në këtë ligj.

Neni 17

(1) Gjobë në shumë prej 5 000 deri në 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit juridik subjekt nga sektori publik dhe personit juridik operator ekonomik nga sektori privat, nëse nuk do ta përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(2) Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer tregtarit individ, nëse nuk ka ta përmbushë detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(3) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës të personit juridik operator ekonomik nga sektori privat, nëse nuk e përmbush detyrimin në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(4) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do të shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës të personit juridik të sektorit publik nëse nuk përmbushet detyrimi në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj, në rastet kur kërkesa për pagesë në thesarin e Ministrisë së Financave është dorëzuar pas kalimit të afatit nga neni 6 paragrafi (5) i këtij ligji.

(5) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer ministrit të Financave, nëse nuk përmbushet detyrimi në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj, ndërsa subjekti i sektorit publik e ka dorëzuar kërkesën për pagesë në thesarin e Ministrisë së Financave në afatin nga neni 6 paragrafi (5) të këtij ligji, ndërsa Ministria e Financave nuk i paguan mjetet në para në të cilat është fatura në afatin nga neni 6 paragrafi (5) të këtij ligji.

(6) Gjobë në shumë prej 5 000 deri në 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit juridik subjekt nga sektori publik dhe personit juridik operator ekonomik nga sektori privat nëse marrëdhëniet obligative nga neni 16 paragrafi (2) të këtij ligji i shfrytëzohet në mënyrë që shkakton prolongim të përmbushjes së detyrimeve në para në afatet e përcaktuara me këtë ligj.

(7) Gjobë në shumë prej 750 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje të kryer personit përgjegjës të personit juridik operator ekonomik dhe personit përgjegjës të personit juridik subjekt i sektorit publik, nëse ka mundësuar shfrytëzimin e marrëveshjeve obligative nga neni 16 paragrafi (2) të këtij ligji në mënyrë që shkakton prolongimin e përmbushjes së detyrimeve në para në afatet të përcaktuar me këtë ligj.

Neni 18

(1) Për Fondin për sigurim shëndetësor të Maqedonisë dhe shfrytëzuesit e mjeteve të Fondit për sigurim shëndetësor të Maqedonisë, Institucionet shëndetësore publike dhe Institucionin publik nga sfera e shëndetësisë për nevojat e institucioneve shëndetësore publike, klinikat universitare, entin dhe qendrën urgjente, si dhe ndërmarrjet publike dhe shoqëritë tregtare të themeluara nga Republika

e Maqedonisë, komuna, qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit dhe shoqëritë mbi të cilat shteti ose organet e komunës, qyteti i Shkupit dhe komunat në qytetin e Shkupit kanë ndikim të drejtpërdrejtë ose të tërthortë nëpërmjet të pronësinë mbi to, përkatësisht posedojnë pjesë më të madhe të kapitalit mbi shoqërinë, kanë shumicë të votave të aksionarëve/bashkëpronarëve dhe emërojnë më shumë se gjysmën nga anëtarët e bordit drejtues ose mbikëqyrës, përkatësisht organeve të menaxhimit të shoqërisë dhe njësitë të vetëqeverisjes lokale, afatet nga neni 6 paragrafi (1) të këtij ligji, do të zbatohen prej 1 janarit 2016.

(2) Afatet të cilat do të zbatohen për subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni, deri në fillimin e zbatimit të dispozitave të nenit 6 paragrafi (1) të këtij ligji janë:

1) nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji deri më 31 dhjetor 2014 - afati për përmbushjen e detyrimeve në para nuk mund të jetë më i gjatë se 120 ditë dhe

2) nga 1 janari deri më 31 dhjetor 2015 - afati për përmbushjen e detyrimeve në para nuk mund të jetë më i gjatë se 90 ditë.

Neni 19

(1) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen në transakcionet afariste ndërmjet operatorëve ekonomikë nga sektori privat, përkatësisht ndërmjet subjekteve të sektorit publik dhe operatorëve ekonomikë të sektorit privat, të krijuara nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

(2) Dispozitat nga neni 13 i këtij ligji do të zbatohen nga 1 janari 2015.

Neni 20

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“, ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 maji 2014.

4617.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за животната средина, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 27 декември 2013 година.

Бр. 07-5102/1
27 декември 2013 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Горге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Член 1

Во Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ број 53/2005, 81/2005, 24/2007, 159/2008, 83/2009, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 и 93/13), членот 68 се менува и гласи:

„Експерт за стратедиска оцена на животната средина може да биде физичко лице кое има положено стручен испит за оцена на плански документ врз животната средина и кое е ставен на Листата на експерти за страте-